

tilligemed de nedrustningsforslag, der er eller vil blive fremlagt i fremtiden.

Det således reviderede forslag blev den 3. december 1970 vedtaget af 1. udvalg med 91 stemmer for, ingen imod, medens 11 lande (de socialistiske lande minus Rumænien, samt Frankrig og Sudan) afstod.

Plenarforsamlingen vedtog den 7. december 1970 1. udvalgs resolution (Res. 2661 C (XXV)) med stemmetallene 106-0-10.

II. Spørgsmålet om kemiske og bakteriologiske (biologiske) våben.

(Dagsordenens punkt 28).

A. Debatten.

Debatten i 1. udvalg vedrørende spørgsmålet om kemiske og bakteriologiske (biologiske) våben bragte ikke, uagtet den var ganske omfattende, egentlige nye synspunkter frem. Den kendsgerning, at nedrustningsudvalget i Genève har anvendt en betragtelig del af sin mødevirksomhed i 1970 på dette spørgsmål, uden at der kan siges at være opnået nogen egentlig fremgang, bevirkede, at delegationerne under debatten i 1. udvalg i vidt omfang plæderede for de synspunkter og forslag, som allerede er lagt frem i Genève. Det dokumentariske grundlag for 1. udvalgs debat var da også med en enkelt undtagelse de aftaleudkast og arbejdsrapporter, som CCD-medlemmerne har forelagt i Genève, og som nok har skabt et fyldigere grundlag for forhandlingerne, men ikke synes at have bragt spørgsmålet om et forbud mod disse våben nærmere sin løsning. Den eneste undtagelse fra dette dokumentariske materiale var en af de socialistiske lande udarbejdet revideret udgave af det aftaleudkast om forbud mod udvikling, fremstilling og oplagring af kemiske og bakteriologiske (biologiske) våben og om tilintetgørelse af sådanne våben, som indgik i 1. udvalgs drøftelser af dette dagsordenspunkt under 24. samling. Det reviderede udkast kom i øvrigt ikke til at spille nogen større rolle i debatten, selv om de socialistiske lande selvsagt agiterede kraftigt for dets vedtagelse.

Det var karakteristisk for udvalgets debat, at ingen betvivlede nødvendigheden af snarest at tage skridt til effektivt at forhindre

B- og C-krigsførelse. Der var heller ingen uenighed om, at Genève-protokollen af 1925 indeholdende forbud mod anvendelse i krig af giftgasser og bakteriologiske våben burde udvides til et totalforbud omfattende såvel produktion, anvendelse som oplagring af sådanne våben. Den uenighed, der hidtil har været om måden, hvorpå man skulle nærme sig dette mål, stod imidlertid stadig tilbage. Uenigheden kan kort sammenfattes derhen, at medens en række lande, først og fremmest de østeuropæiske, står fast på, at de to våbentyper skal behandles samtidig og under eet, plæderer andre lande, og det vil først og fremmest sige de vestlige, for rigtigheden af synspunktet om at behandle kemiske og biologiske våben adskilt ud fra den betragtning, at en udskydelse af indgåelsen af en aftale om biologiske våben kan blive farlig, fordi nye og frygteligere våben i mangel af en aftale vil kunne udvikles på dette område. Et forbud mod kemiske våben frembyder efter disse landes opfattelse for nærværende meget store problemer på grund af verifikationsvanskeligheder.

Den mest fremtrædende repræsentant for det vestlige synspunkt er Storbritannien, på hvis initiativ nedrustningsudvalget i Genève i 1968 tog spørgsmålet om en styrkelse af Genève-protokollen op til behandling, og som i 1969 i Genève fremlagde et aftaleudkast indeholdende et forbud mod biologisk krigsførelse. Under debatten i 1. udvalg forsvarede Storbritannien sit synspunkt om at behandle kemiske og biologiske våben adskilt. Drøftelserne i Genève hævde i vidt omfang koncentreret sig om de kemiske våben, medens man havde ofret betydeligt mindre tid på de biologiske våben, der var den største fare for en videnskabelig udvikling, som senere kunne gøre den aftale, som på nuværende tidspunkt var inden for rækkevidde, lige så vanskeligt opnåelig som en aftale om kemiske våben. Et forbud mod biologiske våben var så vigtigt og påtrængende, at det ville være en forbrydelse mod kommende generationer at hindre fremskridt på dette område ved at knytte spørgsmålet alt for snævert til en løsning for de kemiske våbens vedkommende, som alle måtte være enige om krævede en vis tid. I øvrigt så Storbritannien et positivt træk i den kendsgerning, at Japan, Kenya, Elfenbenskysten, Jamaica, Ecuador, Brasilien,